روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران
صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸
توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

روزنامه شرق

پنجشنبه ۲۰ آذر ۱۴۰۴ • ۲۰ جمادی‌الثانی ۱۴۴۷ • ۱۱ دسامبر ۲۰۲۵ • سال بیست‌ودوم • شماره ۵۲۷۷ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۱:۵۸ • اذان مغرب ۱۷:۱۱ • اذان صبح فردا ۵:۳۵ • طلوع آفتاب ۷:۰۵

بارش اولین برف پاییزی در شامگاه سه‌شنبه ۱۸ آذر ۱۴۰۴، چهره زنجان را سفیدپوش کرد و باعث خوشحالی شهروندان و کشاورزان این شهر شد. عکس: بهرام بیات، ایرنا

instagram:sharghdaily1 twitter:sharghdaily youtube:sharghdaily Telegram:SharghDaily aparat:tasvirshargh www.sharghdaily.com

نامه صنفی خانه سینما به ریاست قوه قضائیه

ابعاد پنهان بازداشت سینماگران اعلام شود

در پی شبهات به وجود آمده در ماجرای بازداشت غیرمعمول و عجیب تعدای از هنرمندان که منجر به هتک حرمت افراد و تشویش اذهان عمومی شده است، خانه سینما طی نامه‌ای سرگشاده از رئیس قوه قضائیه خواست با تشکیل کمیته حقیقت‌یاب مستقل، ابعاد پنهان این ماجرا را روشن کرده و برای تنویر افکار عمومی جامعه و هنرمندان، حقایق به طور شفاف منتشر شوند. این نامه به امضای محمدمهدی عسگرپور، رئیس هیئت‌مدیره و همایون اسعدیان، مدیرعامل خانه سینما رسیده است.

به گزارش روابط عمومی خانه سینما این نامه چنین آغاز می‌شود: «ریاست محترم قوه قضائیه جناب حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای محسنی اژه‌ای با سلام و احترام؛ جامعه اصناف سینمای ایران (خانه سینما) ضمن ابراز نگرانی عمیق نسبت به واقعه اخیر بازداشت جمعی از سینماگران در یک دورهمی خصوصی، به استحضار می‌رساند که اظهارات و روایت‌های واصله، حاکی از کذب بودن اکثر اتهامات مطرح‌شده در رسانه‌ها و وجود پیچیدگی‌ها و ابهامات نگران‌کننده‌ای در روند این پرونده است که ورود مستقیم و عالی‌ترین سطح نظارتی قوه قضائیه را می‌طلبد. جناب آقای رئیس؛ در کنار اصل واقعه که به قرار اطلاع، بسیار قابل تأمل و همراه با ابهامات فراوان است، ظاهرا برخی رفتارها از سوی ضابطینِ پرشمارِ درگیر در ماجرا، غیرقانونی و بسیار دور از شئون اخلاقی بوده که موجب تشویش اذهان عمومی و تکدر خاطر اهالی فرهنگ شده است». همچنین در بخش دیگری از این نامه از رویکرد رسانه‌ای مخرب و غیرمسئولانه، به‌ویژه گزارش‌های منتشره از سوی یک خبرگزاری خاص اشاره و تاکید شده رویکرد این خبرگزاری «غیرقابل گذشت» است. در این نامه آمده است: «این رسانه با نشر اکاذیب و استفاده از ادبیاتی که مصداق بارز «ترور شخصیت» است، نه‌تنها حیثیت جامعه هنری را هدف قرار داده، بلکه با طرح ادعاهایی نسنجیده، شائبه‌هایی خطرناک را علیه نهادهای انتظامی ایجاد کرده است. نوع روایت این خبرگزاری، تلویحا و شاید ناخواسته، نیروی انتظامی و ضابطین قضائی را نه به عنوان مجریان بی‌طرف قانون، بلکه به عنوان «عوامل اجرایی یک شخص بانفوذ» و ابزاری برای تسویه‌حساب‌های شخصی قلمداد کرده است؛ که به نظر می‌رسد نیازمند پیگیری و برخورد قاطع قضائی است».

در ادامه این نامه آمده است: «با عنایت به ابهامات موجود در انگیزه و شیوه اجرای این عملیات و همچنین روایت‌های متناقض منتشرشده، خانه سینما درخواست دارد: مقرر فرمایید «کمیته‌ای ویژه و مستقل» جهت کشف حقیقت و روشن شدن ابعاد پنهان این ماجرا تشکیل و نتایج آن منتشر گردد. تاکید مؤکد ما بر این رسیدگی دقیق، نه از سرِ طلبِ امتیاز برای قشر هنرمند، بلکه از آن روست که معتقدیم این پرونده، آزمونی بزرگ برای صیانت از حقوق شهروندی است. ما بر این باوریم که اگر حقوق چهره‌های شناخته‌شده این‌چنین سهل‌انگارانه پایمال شود یا دستمایه بازی‌های رسانه‌ای قرار گیرد، امنیت و آبروی «مردم بی‌صدا و گمنام» این سرزمین که دستشان به جایی نمی‌رسد، در مخاطره‌ای جدی‌تر خواهد بود. دفاع ما از همکارانمان، فریادی برای حراست از حریم امن تمام شهروندان ایرانی است. پیشاپیش از دستور قاطع حضرتعالی برای شفاف‌سازی و اجرای عدالت سپاسگزاریم».

چندی پیش خبرگزاری فارس اعلام کرد مأموران و ضابطان قضائی با حضور در مهمانی تولد خانه علی شادمان، تعدادی از بازیگران را بازداشت کرداند. انجمن بازیگران خانه سینما نسبت به این رفتار با انتشار بیانیه‌ای اعتراض کرد. در این بیانیه تاکید شده بود:

شیوه برخورد «مغایر با اصل ۲۲ قانون اساسی (مصونیت حیثیت، جان، مال، حقوق و مسکن اشخاص) و مفاد صریح «قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی» (مصوب ۱۳۸۳)» عنوان و گفته شده این اصل هرگونه ایذا، رفتار غیرانسانی و تحقیر متهمان را اکیدا ممنوع کرده است». در ادامه بیانیه انجمن بازیگران به «تساوی در برابر قانون» اشاره شده و آمده است: «انجمن بازیگران سینمای ایران تصریح می‌کند که هنرمندان و بازیگران، تافته جدابافته نیستند و همچون دیگر شهروندان، در برابر قانون برابرند. ما هرگز خواهان مصونیت قضائی برای تخلفات احتمالی نیستیم؛ اما آنچه مورد اعتراض شدید ماست، نحوه ورود به منزل شخصی، نقض حریم خصوصی و بدتر از آن، انتشار عجولانه اسامی و جزئیات پرونده در رسانه‌ها پیش از رسیدگی قضائی است». در این بیانیه این اقدام را «مغایر با منشور حقوق شهروندی و اصل «محرمانه‌بودن تحقیقات مقدماتی» عنوان کرده بود. پس از آن پژمان بازغی و سام درخشانی از ریاست و نایب‌رئیسی هیئت‌مدیره این انجمن در اعتراض به رفتار صورت گرفته، استعفا دادند؛ البته استعفای آنان مورد تأیید قرار نگرفت.

طنزخوانی

صادقانه، بدون ریاکاری

آیدین سیارسریع

وضعیت خبر در مملکت واقعا بحرانی است. من فکر می‌کنم خود خبرگزاری‌ها هم به پیسی خورده‌اند و دارند با سطل از ته چاه خبر می‌کشند. رسانه‌های اصلاح‌طلب را که باز می‌کنی، می‌بینی دارند چرتکه می‌اندازند که ضدگلوله‌کردن پراید جلیلی چقدر هزینه برداشته است. رسانه‌های اصولگرا هم خوشحال‌اند روزنامه دولت به حسن روحانی کنایه زده. همان‌طور که ملاحظه می‌فرمایید، در یک جهان موازی، هنوز این دو عزیز (جلیلی و روحانی) با هم رقابت دارند و تیکه و کنایه بار هم می‌کنند. در مورد بعدی، خداداد عزیزی را داریم که بعد از چند روز همچنان در صدر اخبار قرار دارد. بزرگوار در مصاحبه‌ای آن الفاظ را طبیعی دانسته و گفته من مشکلی ندارم، شما ریاکارید که در خلوت، لیچار بار دوستانتان می‌کنید اما در رسانه ادای مؤدب‌ها را درمی‌آورید. کاملا منطقی است. از آنجایی که تلویزیون هم واکنش خاصی به این قضایا نداشته، از بقیه دوستان هم انتظار داریم ریا را کنار بگذارند و اگر دوستی و رفاقتی با هم دارند صادقانه در پیشگاه ملت بگویند از آقای فلانی که کارشناس است می‌خواهیم بیاید [...]اش را تفت دهد انگار مثلا خودش در زندگی چه [...]ای خورده! وسط حرف‌های کارشناس هم شیشکی ببندند که خدای نکرده شائبه ریاکاری به وجود نیاید. یکی از خبرگزاری‌ها هم که ظاهرا آن هم در جهان موازی زندگی می‌کند، تیتر زده «چگونه بلیت‌های جام جهانی را بخریم؟». مرد حسابی! الان خود بازیکن تیم ملی نمی‌داند ویزا می‌گیرد یا نه، آن‌وقت تو تیتر می‌زنی بلیت جام جهانی را چطوری بخریم؟ حالا جدا از مسئله ویزا، مگر ما وسعمان به خرید بلیت جام جهانی قبلی که همین بغل توی قطر بود رسید که الان بلند شویم بریم آمریکا بلیت بخریم؟ ما همین بازی‌های لیگ خودمان را هم از بالای دیوار می‌پریم، اگر دیوار بلند باشد شکم را می‌دهیم تو از لای شکاف فنس رد می‌شویم. چه دل خوشی دارید شما. حیف که من دستم مثل خداداد عزیزی باز نیست که بتوانم بدون ریاکاری با آنها که جیب ما را به این وضعیت درآورده‌اند شوخی کنم، ولی خودتان با استفاده از قوه تخیل، یک عالمه خداداد عزیزی را در ذهنتان تصور کنید که دارد صادقانه، مشکلات مردم را با مسئولان در میان می‌گذارد.

روزها

سبدهای گل، میلیونی شد

امروز، روز مادر است اما بسیاری دیشب هدیه خود را به مادران تقدیم کردند. گل بخشی از این هدیه بود. رسانه‌ها با مروری بر قیمت شاخه گل در بازار و فروشگاه‌های آنلاین دریافتند سبدهای گل خاص روز مادر، از سه میلیون تومان آغاز می‌شود و به شش میلیون و بالاتر هم می‌رسد. البته منظور آن سبدها یا دسته‌گل‌هایی که بر روی تریلی در اینستاگرام مشاهده می‌کنیم، نیست! منظور همین سبدهای کوچک و معمولی است که احتمالا فردا دیگر بوی خوشی هم ندارد. قیمت‌ها نسبت به سال گذشته افزایش چشمگیر داشته است. این اتفاق قابل پیش‌بینی بود. به گزارش دیدبان ایران؛ هزینه واردات، مشکلات حمل‌ونقل، افزایش هزینه نگهداری گل و جهش تقاضا در روزهای منتهی به مناسبت‌ها مهم‌ترین دلایل این رشد قیمت است. البته مدیرعامل انجمن ملی گل رز ایران چنین نظری ندارد و به ایسنا گفت: «امسال شاهد افزایش قیمت زیادی درباره گل رز نیستیم. در حال حاضر گل رز شاخه هلندی از ۱۲۰ تا ۲۰۰ هزار تومان و گل رز شاخه ایرانی به طور میانگین حدود ۱۰۰ هزار تومان در بازار گل به فروش می‌رسد». ولی برخی خریداران امسال، پس از شنیدن قیمت یک شاخه رز، فکر می‌کردند اشتباهی رخ داده است. یک شاخه گل رز معمولی در برخی فروشگاه‌ها بین ۹۰ تا ۲۰۰ هزار تومان و دسته‌گل‌های ساده ۱۰ تا ۱۵ شاخه‌ای با قیمت‌های بین ۱.۵ تا ۲.۸ میلیون تومان عرضه شد و آنانی که توانایی داشتند به‌راحتی توانستند خریداری کنند.

جهان‌خوانی

شلاق بر تن زنان

میثم هدایت
جهانگرد

بدن زخمی و شلاق‌خورده زنان قبیله را که می‌بینم دلم ریش می‌شود. خون از بدنشان جاری است و رد ترکه‌ها گوشت تن آنها را کاملا ورآورده. اما خودشان همچنان مستانه در بوق‌هایشان می‌دمند و به مردان قبیله اصرار می‌کنند که باز هم آنان را ترکه بزنند، محکم‌تر، خشن‌تر، خون‌ریزتر. چه سمفونی‌ای راه انداخته‌اند با نفیرهایی از شاخ گاو و زنگوله‌هایی که به دست و پایشان بسته‌اند. چه نمایشی ساخته‌اند با دامن‌های پرچین و رنگارنگ، موهای درهم‌تابیده و با خاک رس رنگ‌شده و پیرسینگ‌های فراوان. برخلاف قبایل دیگر، اینجا کسی نزدیکم نمی‌شود دستبندی یا گردنبندی بفروشد، سراغ دارویی برای دردش بگیرد یا با تعجب به ساعت هوشمندم بنگرد. امروز، اینجا، زنان درگیر مسئله مهم‌تری هستند؛ اینکه چه کسی زخم‌های عمیق‌تر و بیشتری به یادگار برمی‌دارد.

بااین‌حال، ستاره امروز این زنان نیستند. آنها فقط بخشی از مراسم قبیله هامِر در جنوب اتیوپی هستند. امروز روز بالغ‌شدن یکی از پسران قبیله است؛ روز گذار او از کودکی به بزرگسالی، البته اگر بتواند مردانگی خود را ثابت کند. فاصله او با مردشدن چند گاو است؛ گاوهایی که به خط می‌شوند تا او از روی آنها بپرد، نه یک بار که چهار بار. وگرنه یک سال دیگر باید منتظر این مراسم بماند؛ وگرنه تا یک سال دیگر در دسته کودکان می‌ماند و نمی‌تواند زنی اختیار کند؛ وگرنه تا یک سال دیگر نمی‌تواند صاحب مال و دام شود.

اما پسرک بیچاره جان‌به‌سر می‌شود تا نوبت پریدن برسد. بعد از ساعت‌ها رقص و آواز، مردان قبیله گرد او حلقه می‌زنند تا لباس از تنش درآورند و او را عریان کنند. آنگاه بدن او را خاک‌مال می‌کنند، به نیت شستن گناهان و زدودن ناپاکی‌ها. در نهایت هم مایع تخمیرشده بدبو و سفیدرنگی روی بدنش می‌ریزند. هم‌زمان پارچ‌هایی پر از نوشیدنی‌های تخمیری محلی هم دست‌به‌دست می‌شوند و همگان ضمن تماشا و رقص، میگساری را هم فراموش نمی‌کنند.

جوان‌ترها و چغرترها مسئول صف‌کردن گاوها می‌شوند تا پسرک از روی آنها بپرد. همین موضوع به‌ظاهر ساده، یک ساعتی طول می‌کشد. گاوها که انگار می‌دانند داستان از چه قرار است، قرار ندارند و ولوله‌ای به پا کرده‌اند. دو تا از جوانان رِند قبیله گوساله‌ای را نشان می‌کنند، یکی سرش را می‌گیرد و دیگری دمش را و بالاخره مهارش می‌کنند. مادر گوساله هم کمی رام می‌شود و کنارش می‌ایستد. گاو دیگری را هدف گرفته‌اند که لابد گوساله‌ای آنجا ندارد؛ چراکه اصلا کوتاه نمی‌آید. گاو است دیگر، حرف که گوش نمی‌دهد. در نهایت، یکی دستش را از ساعد داخل دهان گاو می‌کند و راه نفس‌کشیدن او را بند می‌آورد. گاو بخت‌برگشته که زبانش بیرون افتاده و نفسش تنگ آمده، قرار را بر فرار ترجیح می‌دهد و به صف می‌شود. به هر دغل و تدبیری است، هفت گاو را کنار هم به خط می‌کنند و ۱۴ نفر مسئول صیانت از صف می‌شوند.

پسر، نه بهتر است دیگر بگویم مرد جوان، با موفقیت چهار بار از روی گاوها می‌پرد. در میانه بوق‌ها و فریادها و تشویق‌ها، پوست حیوانی روی دوشش می‌اندازند و او را از برهنگی درمی‌آورند؛ قبای مردانگی. ناگهان همه به سمت روستا روانه می‌شوند و در کمتر از دقیقه‌ای، صحنه خالی می‌شود.

کاچه، کمک، کجایی، کمی کدگشایی کن. کاچه راهنمای من بین این قبایل است و می‌گوید خیلی خوش‌شانس بوده‌ام که این مراسم نصیبم شده؛ مراسمی که معمولا بعد از فصل برداشت و در ماه‌های آبان و آذر برگزار می‌شود. راست می‌گوید، تنها غریبه این جمع ۲۰۰، ۳۰۰نفره من بودم. کاچه، زنان، زنان را بگو که مشتاقانه بلکه ملتمسانه درخواست ترکه‌خوردن و زخمی‌شدن داشتند. توضیح می‌دهد که این زنان اقوام درجه‌یک پسر هستند و زخم ترکه‌ها، مُهر پاک‌نشدنی مِهر این زنان به پسر است. این اِسکارها یادآور همیشگی رنجی هستند که زنان در روز مراسم بلوغ پسر کشیده‌اند و هر زمان که او از وظیفه‌اش در قبال آنها سر باز زند، این زخم‌ها را به رخ او می‌کشند. جای زخم‌ها از معیارهای زیبایی و جذابیت زنان هم محسوب می‌شود.

من مانده‌ام و خروارها تصویر در ذهنم. چه خرده‌ای از این مراسمِ آمیخته به خشونت می‌توانم بگیرم. آیین، بدن و تصمیم آنهاست. چه بسیار رفتارها که ما داریم و برای آنها باورنکردنی است. از کاچه درباره مراسم خودش می‌پرسم. با استرس می‌گوید هنوز نوبتش نشده، اما قول می‌دهد روزش که برسد مرا هم به مراسم مردشدنش دعوت کند. به او می‌گویم در ایران راحت‌تر مرد می‌شویم.

۷ نفر

میزان: دستور جلب مجدد هفت نفر از محکومان متواری پرونده چای دبش صادر شد. اجرای حکم این افراد از زمان قطعی‌شدن حکم با صدور دستور مجدد جلب پیگیری شده و در آخرین اقدام از طریق عملیات ویژه دادستانی تهران در حال پیگیری است؛ محکومان یادشده متواری هستند. همه محکومان پرونده چای دبش از سوی مرجع قضائی ممنوع‌الخروج و ممنوع‌المعامله هستند.

۱۰ درصد

ناشران اتحادیه اروپا اتهام سنگینی به گوگل وارد کرده‌اند؛ اتهام استفاده بدون مجوز از محتوای ناشران برای هوش مصنوعی این شرکت فناوری. اگر این اتهام ثابت شود، ممکن است گوگل با جریمه‌ای سنگین معادل ۱۰ درصد درآمد جهانی‌اش مواجه شود. در این باره اتحادیه اروپا تحقیقات ضد تراست تازه‌ای را علیه گوگل آغاز کرده است. این تحقیق به ادعای ناشران بر استفاده غیراخلاقی و بدون مجوز از محتوای خبری و ویدئویی برای آموزش مدل‌های هوش مصنوعی و ویژگی‌هایی مانند AI Overviews می‌پردازد.

۱۰ روز

رسانه‌های بین‌المللی همچنان پشت درهای بسته غزه قرار دارند. به گزارش نیویورک‌تایمز، با وجود دادخواست طولانی‌مدت رسانه‌ها و خبرنگاران بین‌المللی که به دنبال دسترسی به غزه هستند، اسرائیل همچنان از ورود آزادانه رسانه‌ها به این منطقه برای تهیه گزارش جلوگیری می‌کند. کابینه رژیم صهیونیستی هنوز توضیح کاملی نداده است که چرا همچنان ورود خبرنگاران بین‌المللی را ممنوع می‌کند و قرار است آخرین پاسخ خود را در ۲۱ دسامبر (۳۰ آذر) حدود ۱۰ روز طبق پرونده‌های دادگاه، ارائه دهد؛ تأخیری که می‌تواند بیشتر تمدید شود.